

BISERICA ȘI SCURTALA

REVISTĂ BISERICĂȘTI-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRĂRII ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

Meșterul vieții sociale.

Din întâmplare sunt într'o biserică străină, într'un oraș mare. Pe amvon cuvintează un preot destoinic.

Temperament, convingere, artă și cultură radiază din cuvintele lui, câtă vrei.

Și ochii mei se întorc înspre ascultători. De și cuvântătorul spune lucruri interesante și de o logică constringentă, fața ascultătorilor însă îmi trădează clar, că ei nu cred în ceea ce aud. Parecă aud gândurile lor „Ei! un om și acesta, ca toți oamenii“. Și parecă văd judecățile lor. Slujba și cuvântarea trec și noi rămânem mai departe cu gândurile, cu supărările și cu greutățile noastre, nimeni nu are să le schimbe sau să le ușureze.

Să împraștie lumea și eu merg mai departe, cu convingerea, că nici pentru oamenii pe cari îi văzui în biserică, Dumineca cu slujbele și în rugăciunile ei, nu însemnează o zi de reculegere și de înăișare. Și pentru ei Dumnezeu este absent ca și pentru cealaltă lume.

Zadarnică este orice trudă. *Ca să miști masse mari îți trebuiesc forțe tot atât de mari.*

Și ce nu putem să facem noi oamenii slabi, face bunul Dumnezeu.

Istoria ne înșiră atâtea cataclisme geologice, sociale, religioase și morale, a căror rost și s'ar părea la primul moment inexplicabil și brutal, dar judecând mai calm și mai lent, ai să vezi că aceste nenorociri mari, cari să țin lanț, nu pot fi decât semne date de puterea de sus, pe care o ignorează oamenii așa ușor, și o școală pentru massele mari. Este destul să vină un cataclism și, vai, atunci lumea întreagă să tânguie și se roagă. Așa că, ce nu au putut să facă profeții și oratorii cu gura de aur, face Dumnezeu cu o puțină zguduire a lumii.

Presa înregistrează zilnic întâmplări groaznice în văzduh, pe ape și pe pământ.

Teologul le va numi aceste întâmplări semne cerești, iar savantul cataclisme sau atentate ale naturii contra omului, care e pe cale de a ști toate secretele naturii și a o b r u i.

Oricum le-am numi aceste întâmplări, ele sunt un glas și un memento, că nu omul este forța supremă și nu el are ultimul cuvânt în regimul fizic și moral al lumii.

Azi lumea a ajuns din nou la un punct critic. Marea chestie socială e pusă pe tapet, așteptând pe marii ei deslegători.

Chestia socială, privită bine, în primul rând este chestie de suflet și în al doilea rând chestie de pâne.

Până când cel bogat va avea ochi să vadă și ureche să audă mizeria celui sărac, până când mentalitatea samarineanului milostiv va stăpâni societatea creștină și până când duhul lui Hristos va pătrunde lumea, legând în aceeași tabără cu legătura dragostei și pe cel mai înalt și pe cel mai umil om, chestiunea socială, care este chestiune de suflet în fond și în liniamente generale, ar fi deslegată.

Dar mândria omenească, care să țină suprema forță în lume, dorește cu orice preț să deslege chestia socială prin știință, lăsând la o parte pe Hristos, chiar pe meșterul vieții sociale.

Comuniștii spun că creștinismul a murit și locul lui l-a luat comunismul ca o concepție superioară, ca cea mai superioară concepție de viață, ce se poate închipui.

Dar aceasta „superioritate“, mult trâmbițată de oameni mândri și încrezuți, se vede. În numele comunismului sunt zeci de mii de oameni tocați în cap, strânși de gât, torturați în chip neomenesc și împușcați ca fiarele săl-

batice. Comunismul, cea mai „perfectă formă de viață”, a distrus până acum poate sute de mii de familii și a smuls dela pepturile mamelor mii și mii de copii.

Dar creștinismul ridică spitaluri și aziluri, unde toți bolnavii își pot afla vindecare și adăpost. Fie o viață mai așa de zdruncinată, creștinismul a ridicat și toarnă peste ea untul de lemn al milei și al vindecării. Creștinismul nu a retezat capul nimărui, ci împacă și liniștește toată lumea.

Creștinismul pune la baza orânduirii sociale conștiința omenească, nu glonțul sau bâta.

Creștinismul temperează cu efect toate patimile omenești prin învățătura lui însemnată că fiecare om fără privire la rangul, puterea sau bogăția lui, va avea să-și deie seama de faptele sale în fața Dreptului judecător.

Mășterul viciilor sociale a fost și va rămâne Domnul nostru Iisus Hristos, oricât l-ar ignora mândria și știința omenească.

Să nu ne tulburăm deci peste măsură pe tema chestiunii sociale, fiindcă Dumnezeu nu a părăsit încă cârma lumii.

Din viața de toate zilele știm că învățătorul bun aplică rar nuiua, dar când o aplică apoi dă bine. Așa este și Domnul, ne urmat ne îndeamnă la pace, până într-o bună zi cu puține, dar mărite mijloace, intronează pacea pe pământ.

Isvorul mângăierii și al credinței tari să ni-l aflăm întotdeauna în cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos.

„Datu-mi-s'a toată puterea în ceruri și pe pământ”.

Dr. Ștefan Cloroianu
protopop.

Unirea Principatelor

24 Ianuarie 1859.

În liniștea serilor de iarnă, pe vatra sobei, bunicul încărunțit de vremuri povestește nepotului tot trecutul său, de bucurie și fericire, de lupte și necazuri. Nepotul la rândul său va face același lucru față de urmașii lui.

Prin enararea faptelor din trecut, noi cei de azi, recte sufletul nostru, se pune în legătură cu sufletul strămoșilor noștri; cu trecutul lor de bucurii și nevoi.

„Nepoții și strănepoții și toți urmașii vor cugeta necontenit că se trag din același sânge, că au aceleași aspirațiuni și astfel sufletele, inimile lor vor rămâne pururea legate și nedes-

părțite. Aceste inimi, legate prin asemenea aspirațiuni, formează istoria unui popor, căci cunoscut este adevărul, că nu este născut acel popor care nu are încă istorie.

„Prăznuirea de azi este o dovadă, că noi avem o istorie glorioasă, trăită prin mărețul eveniment din 24 Ianuarie 1859, care ni-a arătat că focul sfânt al ideii naționale nu putea fi stins de nici o putere din lumea aceasta”. (Dr. Gh. Comșa: La Altarul Neamului pag 6)

Născut din „coapsa Daciei și a Romei”, urmașii lui Trăian și alui Decebal au nizuit necontenit să se înalțe pe scara progresului moral și cultural.

În drumul ei spre desăvârșire, națiunea română a fost împiedecată de barbaria furioasă a popoarelor asiatice, ce orbecăiau după o nouă patrie.

Împrăștiată în cele 4 vânturi, între Tisa și Nistru, Mare și Carpați — sentimentul de solidaritate națională, de dr. goste frățescă, nu s'a stins din inima străbunilor noștri, după vorba poetului: „Căci despărțit ori depărtat frațele e tot frate”.

Cu conștiința vecinic trează, cu sufletul pururea luminat de făclia dreptei-credințe: pătrunsă de bine, adevăr și dreptate, națiunea română așteaptă momentul oportun; momentul triumfului dreptății divine, ca rupând zidurile despărțitoare să-și vadă realizat visul său de aur, idealul său de veacuri.

„Adevărata forță a națiunii este idealul său. Putere nevăzută, creatoare de lucruri văzute, el stăpânește sufletele. Un popor muncește sute de ani până să-și creeze un ideal și recade în barbarie îndată ce l-a pierdut”. (Dr. Gustav Le Bon.)

Poporul român a luptat mai mult de o mie de ani cu puterile întunerecului, cu ferocitatea aziatică, pentru ca să și vadă scos la lumină idealul său. El a urmat loz nca: „*Mergi la lumina idealului și noaptea chiar se va face zi în jurul tău*” (Gh. Wagner.)

Prin întemeierea Principatelor danubiene se pune bază unui început de realizare a idealului românesc.

După aproape trei veacuri dela întemeierea Moldovei și a Munteniei, pe la a. 1600, Providențialulul Mahaiu cel Viteaz li reușește să desăvârșească pentru scurt timp idealul național, care a fost: Unirea tuturor Românilor sub un singur sceptru — „dar eroul ideii unității naționale a căzut jertfă pentru idea intrupată întrânsul” — (Oniciu, la Dr. Gh. Comșa op. c.)

În astfel de împrejurări se adevăresc cu-

vintele poetului Goethe; că „*greutățile sporesc cu cât te apropii de țel*“.

Naștunea română nu-și pierde echilibrul, nu se descurajează, având vecinic înaintea principiile mântuitoare ale Domnului nostru Iisus Hristos, care a zis: „Că cel ce va răbda până în sfârșit acela se va mântui“ (Mateu 10, 22), așteaptă cu încredere și cu multă răbdare ca principiul dreptății să triumfe în lume.

Dar precum după Vinerea patimilor urmează Dumineca Învierii, tot astfel și pentru Neamul românesc, după vremuri de restrînte și grea încercare, după dureri și suferințe, răsare — în fine, — soarele învierii naționale. Pentru că Dumnezeu a zis: strălucească din întuneric, lumina! El a făcut ziua din inimile noastre, ca să strălucească cunoștința măririi lui Dumnezeu pe fața lui Hristos“ (II Cor. 4, 6)

Zorii mântuirii și a-i dreptății apar la anul 1821 cu revoluția lui Tudor Vladimirescu, când Românii electricizați de curentul ce porni fulgerător din Franța — prin glasul preoților, istoricilor, poezilor și al publiciștilor — au cerut asupritorilor lor: fanarioților, rușilor, ungarilor și austriecilor, să respecte principiile de drept natural și divin, principiul ce se rezumă în cuvintele: libertate, egalitate și fraternitate.

Ca urmare a acestui răsuneț, la 24 Ianuarie 1859, cele două principate surori: Muntenia și Moldova se unesc sub un singur sceptru, sub Domnitorul Alexandru Ion Cuza.

Astăzi sărbătorim pentru a 71-a oră unirea acestor două principate.

„Ziua de 24 Ianuarie 1859 nu este ziua de glorie a unor lupte sângeroase, ci este cel mai însemnat început de manifestare al Unirii tuturor Românilor. Începutul acesta este temelia străduințelor ce s'au depus de atunci până azi“. (Dr. Comșa op. c.)

Iar idealul suprem a fost atins cu ajutorul celui de Sus și prin vitejia Dorobanțului Român abia în a. 1918, când toată suflarea românească a întins hora mare a înfrățirii pe câmpiile României întregite, cântând vesel cântecul poetului — profet: Hai să dăm mână cu mână cei cu inima română, să 'nvărtim hora frăției pe pământul României. Eu sunt frate, tu-mi ești frate, în noi dol un suflet bate...!

Idealul național politic a fost atins. Unirea teritorială s'a făcut pe veci; rămâne, doar, să se facă: *unirea sufletelor*, sau mai bine zis „*a conștiințelor*“, — vorba filozofului francez Fonillée.

Această uniune a „conștiințelor“ trebuie desăvârșită. Căci aici stă țâra unui neam.

„*Uniunea conștiințelor omenești (românești)*“

se va desăvârși în măsura, în care va birui în lume iubirea ceapropelui, principiul fundamentul al învățătorului din Nazaret.

Și așa astăzi, când vedeți dispărute din societate cinstea, omenia, cuvînța, măsura și morala și le vedeți toate aceste înlocnite prin dihonie și atot biruitoarea închinare în fața mamonului, tuturor vouă cari vă îngroziti de ferocitatea sfârșirilor dintre popoare, tuturor cari cu adevărat doriți bunăvoirea între oameni, mai vârtos vouă tuturor, cari doriți fericirea și mărirea neamului românesc ca floare luminoasă în grădina civilizației umane, istoria vă strigă: *Intoarceți-Vă la Hristos!* (V. Gold's)

Pr. Gheorghe Cotoșman

Invățământul religiunii în școala primară.

b) Despre metoda învățământului religiunii.

Până de curând, învățământul religiunii a urmărit realizarea celor două scopuri, anume: a) a-l pregăti pe elevi, ca să devie cu timpul *oameni religioși-morali* și b) să ajungă a fi *creștini luminați*.

Realizarea primului scop s'a urmărit prin dezvoltarea sentimentului religios-moral. Început în copil, prin predarea narațiunilor biblice, pentru a căror înțelegere îi pregătim, la început, prin istorioarele religioase-morale, predate după metoda treptelor formale.

Ajungerea scopului al doilea s'a urmărit prin conducerea elevilor la cunoașterea clară și temelnică a învățăturilor dogmatice, morale și ale cultului divin, puse în sistem în cartea numită *Catehism*, în care sunt sistematizate învățăturile religioase-morale abstrase din materia istorică fără de cari cunoștințe nu vor ajunge a fi creștini luminați, *în starea de a-și și afirmă convingerile în fața dușmanilor legii lor*.

În timpul din urmă însă o teorie nouă, originală tot din Germania, tinde a reformă metoda propunerii religiunii în școala primară. Acest revoluționar didactic este *Hugo Gaudig*, care zice, că luptă contra intelectualismului excesiv și a verbalismului uscat și sec, care e rezultatul metodei treptelor formale.

Revoluția această metodică a prins și la noi și are reprezentanți. Domnul profesor dela școala normală din Râmnicul-Vâlcea, a scris până acum „*Metodica Religiei*“ și „*Religia pentru copil*“, teoria și practica metodei.

În locul treptelor formale s'a adoptat numirea de: *trepte psihologice*, în număr de trei și anume: 1). *introducerea* 2) *tratarea* 3). *încheerea*. Aceste părți au subîmpărțiri: prima are: *pregătirea și anunțarea su-*

biectul; a doua are: *povestirea întregel bucăți, reproducerea liberă de către elevi, aprecierea din punct de vedere moral al faptului (Rezumat) și asocierea sau compararea cu fapte similare: a treia are: aplicări și aprecieri etice.*

În urma acestei introduceri vom să arăt pe scurt deosebirea între teoria treptelor formale și psihologice

1) Relativ la materie, metoda treptelor psihologice cere, ca narațiunile biblice să fie în limba ușoară a poveștilor și cât mai amănunțit scrise.

2) Predarea se face prin istorisirea sau povestirea narațiunii întregi, nu frântă, forfecată, ca la treptele formale și care dă anză la multe repetiții, ce lovesc curiozitatea și interesul copilului. Susține, că învățământul sfântic este un blăstăm pentru copil.

Și pe când *treptele formale* acceptă stilul biblic în narațiunile biblice, *treptele psihologice* îl resping cu motivarea, că nu e pentru copii; deși domnul Nisipeanu laudă „frumuseța clasică a stilului biblic”.

Tot cu privire la vestmântul materiei, în care trebuie să fie scrise narațiunile biblice, scrie d. Nisipeanu în „Religia pentru copii”, la pag. 53: „d) Să cuprindă (narațiunile) vorbirea directă a persoanelor despre cari ele istorisesc, fiindcă aceasta e mai naturală și, în plus, ea dramatizează povestirile, ceea ce le dă o savoare de neîntrecut. Vorbirea directă, citarea textuală a dialogurilor confundă pe copii odânc în povești, încarnează persoanele, cari atunci deținea viața de tot pe dinaintea ochilor launtrice al copiilor”.

Din cele premise până aici despre noul metod să vede, că ne privește deaproape, pentru că cuprinde părți pe cari le aprobăm și sunt vrednice să le acceptăm, iar cu altele neconsimțind, le repugnăm.

Mai întâi: aprobăm principiul, ca narațiunea să se facă întreagă, (dacă nu e prea lungă) ca să înconjurăm multele reproduceri cu elevii, cu scopul, să le susținem viu interesul și să economizăm cu timpul, care ni-e așa de scurt; după aceasta vine aprecierea faptelor și asocierea!

Nu putem consimți însă cu aceea, ca istorioarele biblice să fie scrise în limba poveștilor, fie acelea cât de clasice.

Istoriorele biblice, e bine să fie scrise în stilul biblic, cel „de o frumusețe clasică”, cum îl numește d. Nisipeanu.

Afirmațiunea, că stilul biblic e numai pentru adulți, nu corespunde realității.

Am citit fragmente de stil profan reproduse de D-Sa, cari îi displac; nu a reprodus nimic însă de stil biblic pentru dovedire.

Din contră: stilul biblic e ușor, fermecător de frumos, mai ales că e plin de dialoguri, cari „dramatizează povestirile și le dau savoare de neîntrecut”, precum afirmă d. Nisipeanu.

Trebuie să mărturisesc, că citind cărțile d. Nisipeanu eram cuprins de o descurajare; dar după ce

l-am cunoscut întreagă teoria, aveam motive să mă încurajez iar motivele sunt acestea.

Nefiind acceptabilă limba profană, în deosebi a poveștilor, în istorioarele biblice, constat, că cărțile mele de religie fiind scrise în stilul biblic și chiar în felul cum îi place d-lui Nisipeanu, conservând vorbirea directă a persoanelor biblice, trebuie să-și mențină locul. Afirm aceasta cu atât mai vădit, că în corespondența, ce am avut-o cu Ven. membrul al Comisiunii Sf. Sinod pentru cercetarea cărților, un P. S. Arhiepiscop mi-a scris așa: „Sf. Ta ai făcut un bun serviciu învățământului religios, prin manualele pentru școala primară. Al darul clarității și a ușurinței în expunere”.

Rog p. t. cititori să nu-mi atribue această indiscreție de laudă, ci să o considere ca o dovadă la apologetă, pe care o fac stilului biblic, folosit de mine în istorioarele biblice și, în parte, și în cele bisericesti, conform metodelor treptelor formale. E evident, că aprecierea de mai sus, făcută manualelor, se reține în deosebi asupra limbii, a textului biblic.

După ce treptele psihologice exclud materia dogmatică din învățământ și o tolerează numai, încă în parte, o împune programa analitică, eu susțin pe temeiul convingerilor mele, că copiilor trebuie să li-se împărtășească învățătura dogmatică, morală și din liturgica Bisericii noastre ortodoxe.

În sprijinul acestei afirmări, avem cea mai puternică dovadă și anume;

La predarea istorioarelor biblice și bisericesti am abstras învățătura religioasă și morală, putem zice, despre toate adevărurile credinței și moralei Sf. noastre Biserici, în felul înțeles de elevi. Aceste cunoștințe însă, în sufletul elevului stau răzlețe, fără nici o legătură causală, fără sistem, pentru care motiv nu se pot consolida. Și fiindcă stau răzlețe, se spulberă ușor ca niște fulgi de pene la adierea vântului.

De aceea; metoda treptelor formale cere propunerea Catehismului, în care se pune în sistem învățătura dogmatică și morală, abstrasă din materia istorică, la care se adaugă și cunoștințele din liturgică.

Deci, nu poate corespunde realității, că acestea ar fi alte cunoștințe, zise filozofice, cum pretind contrarii acestei teorii, pe cari elevii să nu le poată înțelege și asimila. Dar e incontestabil că elevii nu se pot lipsi de ele. Trăim doară vremi, prin cari creștinul nostru, numai investit cu arma cunoștinței depline a legii sale, va putea răzbi în mijlocul tentațiilor dușmanilor, cari îi pricnuiesc falzificarea credinței și cu aceasta pierderea sufletului.

Relativ la metod, mai am să observ pentru ce se arată oarecare greutate în sistematizarea învățăturii dela finea lecțiilor, cuprinsă în texte biblice, că nimic nu poate fi mai ușor decât aceea. B o. dacă privești învățătura dela lecțiunea: „Samaritanianul cel milostiv”, acolo e scris: „Iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine celor ce vă urăsc și vă prigonesc...” De

aici și, că prin întrebări al să-l conduci pe elev să constate că Samarineanul a făcut bine dușmanului său, prin ce l-a arătat iubire. Aceasta a fost o faptă bună plăcută lui Dumnezeu. Deci: *Să iubim pe vrăjmașii noștri...* Iată, așa ne-a învățat și Domnul nostru Iisus Hristos cu cuvintele: „*iubiți pe vrăjmașii vostri...*” *Învățătura fixată în texturi biblice are valoare și de dovadă. Aceasta este importanța textului biblic*

De încheiere îmi aduc aminte de binevoitorul sfat părintesc al Pr. S. Sale Domnului Episcop al nostru, prin care într-o pastorală ne însuflețea la catehizare, promișându-ne, că și însuși va catehiza. Eu răspund, că nu e nevoie. Prea Sf. Sale îi sunt rezervate mai mari îndeletniciri. Dar îi suntem recunoscători pentru însuflețirea, ce ne-a inspirat. Pentru că: *însuflețirea unită cu vocațiunea dau personalitatea catihetului, care învinge toate greutățile.*

Preot, Nicolae Crișmaru.

Nota redacției:

*) Articolul de față e binevenit, pentru că combate tendințele psihologice ale școlii active pe o nouă latură, după ce în „Foia diecezană” li-s'a făcut critica meritată, care a fost reproducă și de „Candela” din Cernăuț, în No. 7-9 din Iulie-Sept. a t.

Fariseism adventist.

S'a scris mult, mai ales în timpul din urmă, despre fățarnicia adventistă. Rămâi ulmit cetind cu câtă ingeniozitate se pricep acești farisei să stoarcă banii bieiților aderenți. În „Biserica Ortodoxă Română” de pe luna Iulie — August, Icon. I. N. Dărvărescu, într'un articol bine informat, descrie amănunțit feluritele taxe la diverse fonduri, fundații și misiuni — așa numitele daruri — vre-o 23 la număr, în afară de colecte, cari iarăși nu sunt rare, pe cari este obligat a le dărui fiecare membru. După socoteala făcută, un biet funcționar, cu o leafă de 4000 lei lunar, dăruiește peste 10000 lei comunității adventiste.

Deasemenea C. Ouatu în cartea sa: „*A căzut masca Cine sunt și ce urmăresc adventiștii*”, arată documentat apucăturile acestor ahtiași după bani nemunciți

Organizații, cum nu se poate mai bine, meșteri fără pereche în amenințări de tot felul și ipocriți încorijibili, storc ultimul ban al sârmanului care le-a căzut în ghiare!

Că scopul lor este numai și numai acesta, adică îmbogățirea de pe spatele aderenților, se va vedea din cele ce urmează:

Zilele trecute, anume Sâmbătă 22 Noembrie t., s'a ținut ședința comunității adventiste din Arad, la care a luat parte și conducătorul conferenței Banat, — Herman din București, — împreună cu talmaciul Kellemen, aducând cu ei peste 1000 broșuri de propagandă.

Deschizând ședința în limba germană, prin intermediul lui Kellemen, care tâlmăcește în ungurește, Herman spune că a adus cuvântul lui Dumnezeu, în teancurile de broșuri cari umpleau masa. Deschide apoi biblia la *Ioan cap. V. v. 19-20*, arătând că Dumnezeu plănuiește a face mari lucruri, prin poporul adventist. Trece apoi la *Faptele Ap cap 9. v. 5-6*, spunând că Domnul a zis Ap. Pavel: „*Intră în cetate și fi se va spune ce trebuie să faci.*” După cum atunci Dumnezeu u'a spus direct ce trebuie să facă Ap. Pavel, ci a rânduit ca alții să-l îndrume, tot așa astăzi de multe ori aderenții adventist simte dorința de a face ceva, totuși nu trebuie să o facă dela sine, ci să asculte de anumite persoane rânduite pentru acest scop. Lasă să se întrevadă că ei este trimisul și îndrumătorul, deci pe ei să-l asculte. Pentru adevărarea spuselor deschide iarăși la *Ioan cap 14. v 12*, citând textual cuvintele Mântuitorului: „*Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine, va face și el lucrările pe care le fac Eu ba încă va face altele și mai mari decât acestea. pentru că Eu mă duc la Tatăl*”. Cum explică aceste cuvinte? — El este unsul Domnului, pe el să-l asculte, broșurile ce le-a adus le va împăși membrilor pentru ca aceștia să le vândă limbilor, adică tuturor neadventiștilor.

Să nu se teamă de nimic, căci Domnul va face minuni și mai mari cu poporul său adventist. Se provoacă la *Exod cap 11, v. 1-4*. Spunând că precum atunci Domnul a mișcat inima Egiptenilor și a făcut ca Evreii să aibă trecere înaintea lor, așa și astăzi va face ca broșurile ce le oferă spre vânzare să fie cumpărate de cei din afară.

Câtă fățarnicie! Câtă obrăznicie și rafinărie vedem din această asemănare.

Creștinii asemanăși cu Egiptenii păgâni, iar adventiștii — poporul cel ales —!

Pentru a-i întări mai departe în ideea vânzării broșurilor aduse, deschide la *Apoc. cap 10*, pe care-l citește în întregime, arătând apoi în explicare cumcă cântecul din mâna ingerului închipue broșurile. Dulceață înseamnă bucuria ce le-o procură când le încredințează spre desfacere aceste broșuri, iar amărăciunea este refuzul ce s'ar putea întâmpla vreunui membru în cazul că această broșură îi va fi refuzată.

Să nu se descurajeze în această misiune, căci, zice *Isaia cap 60, v. 10*. „*Străzînii își vor zidi zidurile*” deci banii ce-l adună servesc scopului misiunii lor.

Să se întărească și să fie îndrăzneți și iarăși deschide la *Isaia cap 35, v. 3-4*, arătând că în curând Domnul va veni și ei vor fi mântuiți.

Ca încheiere spune că a trecut în vizită pe la câteva comunități, cari l-au spus să nu le mai aducă cărți că nu le pot vinde. Ei, adică Arădanii să nu vorbească astfel, căci acest iudemn vine din afară dela deavolul, ei să fie ascultători, să plătească regulat zecimile și celelalte taxe și să vândă toate broșurile,

căci 32%, din venitul total al ununei îl formează aceste publicații.

Cam aceasta a fost în rezumat cuvântarea conducătorului! Din ea desprindem ideea de a vinde cu orice preț broșurile aduse.

Rog pe onoratul cetitor să deschidă Biblia la locurile citate și să observe singur felul explicării acestui ales al Domnului!

Se va mira de fățărnicia și josnicia cu care explică cuvântul lui Dumnezeu și mai ales de asemănările pe care le face pentru a-și plasa broșurile de mistificări și false profeții.

Deci nu ca să învețe cuvântul Domnului ci să tragă profitul broșurilor și să-și îndemne aderenții a plăti zecimile a venit conducătorul Hermmn.

Biblia sau cuvântul lui Dumnezeu servește numai ca mijloc în vederea realizării scopului arătat la început, adică îmbogățirea. Sărmanii aderenți plătesc zecimile, fără să poată controla destinația lor, ba nici măcar în registrul zecimilor nu-l îngăduie a privi, decât fiecare la rubrica sa.

Chiar Biblia o deschid numai acolo unde li se arată și la acele locuri care convin conducătorilor.

Pentru unii ca aceștia a scris *Ap Petru II. cap. 2, v. 1-3. „In lăcomia lor vor căuta ca, prin cuvântări înșelătoare, să aibă un câștig dela voi“.*

Aceasta ar trebui să o știe fiecare membru înainte de a „dărui pentru Domnul“.

Mântuitorul zice la *Matel cap 12, v. 7. „Milă voiesc și nu jertfa“.* Desigur peste aceste locuri trec cu vederea, încăpăținându-se a crede că numai ei sunt cei 144000 de aleși Apoc. 7, v. 4.

A plăti zecimii și a face pe colportorii este sinonim, în mintea acestor ipocriți, cu a fi mântuit.

Dintre toate sectele sunt cei mai primejdioși. Nefiind controlați de nimenea, lucrează de capul lor, după voința conducătorilor. Aderenții, oameni simpli, recrutați din clasele cele mai de jos, îi urmează fără să știe ce fac, — atrași de falsele explicații și amenințări cu apropiata venire a Domnului.

Nevoia unui ziar bisericesc, bine redactat, se simte tot mai mult. Citindu-l zilnic, publicul cetitor va avea posibilitatea a se orienta și în cele spirituale.

Pescuitorii de suflete să fie arătați așa cum sunt, delătarându-li-se masca sub care se ascund. În felul acesta propaganda lor mistificatoare se va diminua.

Arătând scopul și mijloacele de care se folosesc ne vom face datoria de a arăta dușmanii cari minează existența statului și națiunii noastre. Publicul la rândul său, cunoscându-l, se va feri de a cădea în mrejele lor.

Din desbaterile celui de al III. Congres-misionar, ținut la Cernăuț, unde s'a discutat și debătut această chestiune, am înțeles că e pe cale de înființare.

Bunul Dumnezeu să ne ajute să-l avem cât mai curând!
Preot Gheorghe Marcu

Sedință plenară la Consiliul Eparhial.

Sâmbătă în 17 Ianuarie a. c. Consiliul nostru eparhial a ținut ședință plenară sub prezidiul P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie.

Cel dintâu obiect luat în discuție a fost alegerea protopopului din Buteni. V. Consiliul Eparhial a verificat și declarat cu vot nominal de protopop al tractului Buteni, pe agiul preot Ștefan Lungu, fost misionar eparhial Urmează ca P. S. Sa să se pronunțe asupra laturei canonice a acestei chestiuni și noul protopot să fie hirotesit.

Al doilea obiect a fost trecerea părintelui protopop Vasile Olariu, referentul socoților din parohii, în statul de deficiență. Părintele Olariu trece la pensia binemeritată în etate de 80 de ani și după un serviciu bisericesc de 56 ani.

Ultimul punct de dezbateră a fost noul buget al Ministerului de Culte, cu referire la eparhia noastră. Aici P. S. Sa părintele Episcop Grigorie a arătat eforturile ce le face biserica ortodoxă pentru menținerea statului quo de mai înainte în buget.

Menționăm aici că P. S. Sa a fost la guvern în cauza aceasta de nenumărate ori. Și se crede că lucrurile vor rămânea ca mai înainte, bineînțeles aplicându-se funcționarilor eparhiali, profesorilor dela Seminar și preoșimel, curba de sacrificiu comună tuturor funcționarilor publici.

Tot în legătură cu bugetul s'a decis ca titlurile funcționarilor dela episcopie să nu se schimbe, ci rămân ca mai înainte: Consilier sau asesor-referent, consilier-controlor, referent-ajutător, exactor, contabil, a hivar etc.

Retribuția preoșilor.

Cu primirea retribuției preoșilor dela stat pe lunile Octomvrie-Decemvrie a. t. Consiliul nostru eparhial întâmpină dificultăți grele, peste care credem că se va trece curând. P. S. Sa Episcopul nostru a fost în cauza aceasta de două ori la București. Și acum este tot la București, unde urcă mereu treptele Ministerelor ca să putem primi mandatele de plată.

Tot în cauza aceasta a fost înainte cu 10 zile la București părintele Consilier Muscan, iar în 19 l. c. a fost părintele cassar Stana, care a adus asigurări că în câteva zile se vor face mandate noi de plată în locul celor ce erau pe anul trecut și cari au trebuit să fie nimicite.

Secte religioase.

Am mai scris în coloanele ziarului nostru, atrăgând atenția autorităților asupra sectelor religioase, cari se întind ca pecingina și cuprind comunele noastre. Zi de zi iau ființă, noul și mereu aceleași nuanțe de mistică febră. O propagandă cu sedul în afara frontierelor țării, stimulează infiltrarea în masa poporului a unor culte, cari nu vzează decât sfărâmarea blocului formidabil al sufletului nostru național și fărâmițarea lui. Prin credință ne-am păstrat intact românismul, prin ea ne-am dezvoltat, ca floarea sub raza binefăcătoare a soarelui și la umbra bisericii ne-am alinat toată suferința, pe care ne-o dăruise vitregia unor veacuri maștere, prin cari a trecut neamul nostru. Câte hoarde de păgâni n'au tăbărit asupra noastră, câte zgâțâiri din toate părțile, menite să ne scoată din țâțâni edificiul ființei noastre!..

Și cu toate acestea am rezistat, grație credinței în puterea Dumnezeului părinților și străbunilor.

Dușmanii au văzut unde ne stă puterea. Și ca în călcăiul lui Achile, au început să-și îndrepte săgețile. De aceea ne rup în părțile poporul și prin preceptele nouilor convertiți, de a nu pune mâna pe armă, de a se considera frați cu aceia cari stau cu mâna înarmată la spate, ne pregătesc zdrobirea.

Suntem încă îmbătați de bucuria marelui realizări a României întregite și nu simțim cum zinic ni se infinge mai adânc în inimă pumnalul uneltirilor dușmane. Să nu ne trezim prea târziu, cu poporul răsvrătit de furtuna uneltirilor comuniste și cancerat de latentă propagandă a sectelor.

Mizeria e prea mare. Și ea e sfătoitoarea actelor desperate. Uneltitorii deci găesc terele proplice. Când atâtea rele bat la poartă și înăuntru începe să rânjească foamea, rezistența, fără rezimul credinței în Dumnezeu comun al întregii nații, se frânge.

Ajutați de evenimente, tocmai aceasta ne pregătesc cei cari ne propagă sectarismul. Câți ofițeri n'au raportat superiorilor lor refuzul unor militari, adepți ai adventismului sau ai știu eu cărei secte, de a participa la mânărea armelor. E simptom rău și contaminatoriu acesta.

În diferite părți ale țării uneltesc pe căl plezișe, în rândul masei poporului Strâng iscalituri, inducând lumea în eroare, amenință și-și fac de cap. Ce fac autoritățile? Ce fac preoții? Că preotul e nevoit să lupte pe tărâmul agonisirii mijloacelor de existență, când de luni de zile, nu i-se plătește bruma de salariu, e drept. Autoritățile, însă, au obligația să intervină ca să nu fie absorbit în astfel de griji, când grija mântuirii enorlașului, din ghara prosenețiilor sectei, e un imperativ.

Să se plătească de urgență salariile preoților, ca să se poată păstra întregi vegherii asupra curentelor rătăcite ce încep să ne cuprindă poporul. Iar organele administrative să intervină pentru stăvilirea propagandei sectare. Paralel, preot și notar sau pretor, să se încordeze într'un efort suprem pentru a zădărnici răul până nu este încă prea târziu.

M. San-Marino.

IARNA.

De cu zori și până'n seară, fulgii cad fără nctare,
Așternând covor de argint până'n larg de depărtare...
Ninși de ani, la gura sobei, stau bunicu la povești,
Și privesc prin geam afară iarna vieții pământeste!

Imi aduc cu drag aminte: iertătoare, blândă — Mama:
„Puul mamei, fi cuminte, ascultă bine și ia seama,
Să nu ieși din casă-afară, vezi, că vântu-i rece tare,
Și de ești rău, cum sunt alții, li faci mamei supărare!”

...Cam așa-mi spunea odată, când stăteam la gura sobei,
Și mi spunea „Povestea Vorbei” — neștună durerea ce-i!
Dar acum cine-mi mai spune? Ea s'a dus de mult din lume,
Și-am rămas în iarna vieții: cu amintirea — scumpu-l
nume!

ION MIUȚA.

Vorbe cu tâlc.

Bogăția, tăria și fericirea unui popor stă în cuvântul următor: munca.

Oamenii mari, geniile, se datoresc numai lucrului greu și oboseli mari.

Cine nu trece prin școala muncii, n'are dreptul să se bucure de bunătățile acestei vieți.

Niciodată cel necredincios nu va face dreptate aproapelui său.

Cine se folosește de timp când trebuie, acela își prețuiește și-și iubește cu adevărat viața sa.

A pierde timpul în zădar, este egal cu a nu exista pe fața pământului.

Numai un om cu suflet bun și plin de virtuți frumoase, poate cu adevărat să adune în jurul său o mulțime de prieteni, fiindcă de omul rău fuge originea.

Omenirea nu va putea spune niciodată că știe totul, fiindcă necunoscutul e fără margini. Natura e așa de mare și are atâtea și-atâtea taine, încât nu vom ajunge niciodată să i-le cunoaștem pe toate, oricât ne-am osteni cu mintea noastră, oricât am sbura de sus cu aeroplanul și orcât de mult am citi în stele.

Vieța omenească e o mișcare continuă, căci fără mișcare ea nu poate exista.

Averea adunată cu sila se spulberă ca pieava la suflarea vântului.

Rostul și însemnătatea oamenilor mari stă în cuvintele următoare. nimic pentru ei, totul pentru alții.

În lumea noastră multe lucruri se pun la cale, dar puține se fac, fiindcă nu toate ajung să albă un sfârșit.

Rugiunea cea curată și sfântă stă în cuvintele următoare: muncă, cinste și dragoste față de Dumnezeu și de aproape.

Decât un pahar de vin cu gălceavă, mai bine un pahar de apă cu liniște și voie bună.

Un popor se otrăvește și se nimicește numai prin bău și desfrâu.

(Din „Biserica ortodoxă“)

Nr. 238/1931.

Comunicat.

Sf. Sinod al Sf. Bisericii ortodoxe române, cu adresa Nr. 35, din 10 Ianuarie a. c. ne comunică următoarele: „In legătură cu adresa Noastră Nr. 521/1930, cu frățească dragoste Vă rugăm să binevoiți a dispune ca la Sf. Liturgie și toate serviciile religioase, unde se pun ectenii și rugăciunea pentru M. Sa Regele și familia Regală, numele și calitatea fiecăruia dintre cei ce trebuie să se pomenească, să se facă *absolut exact* după formula ce v'am comunicat cu adresa sus zisă. Fiindcă s'a observat că sfinții slujtori, prin nerespectarea formulei oficiale, introduc dela ei formule incompatibile. Astfel, de exemplu: *Măria Sa Mihai Marele Volevod de Alba-Iulie* trebuie pomenit exact după formularul trimis și numai cu acest titlu, fără adausuri sau omisiuni și tot așa și cu ceilalți Măriși membrii ai Augustei Familii Regale.

Ceeace aducem la cunoștință Cucernicilor preoți spre știre și conformare, în referire la comunicatul nostru Nr. 4388 din 1 August 1930 Arad, 16 Ianuarie 1931.

† Grigorie
Episcop.

Parohii vacante.

Se publică concurs cu termen de 30 zile pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a din Roșia, pptul Buteni.

Dotația:

1. Sesta parohială din 16 jugh. plus 16 jugh. ca întregire prin reforma agrară.
2. Un intravilan parohial.
3. O cânepiște.
4. Stolele legale în vigoare pentru tractul Buteni.

5. Întregirea dotației dela stat, pentru care parohia nu garantează.

Casă parohială nu este.

Reflecții trebuie să se prezinte în biserică din Roșia în timpul concursului, iar cererile de concurs, adresate Cons. parohial, să se trimită oficiului protopresbiteral ort. rom. din Buteni.

Reflecții din alte dieceze vor anexa la cererea de concurs literile demisionale și act despre consensul Chiriarhului nostru diecezan de a putea recurge la aceasta parohie.

Dat în ședința cons. par. din Roșia, în ziua de 21 Dec. 1930.

Gh. Neagă
preș. cons. par.

Pavel Gergari
notar.

În înțelegere cu Ioan Cosma administ. ppterai.

3-3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de clasa III. din Iuonești-Termure din pptatul Halmagiului, devenită vacantă prin trecerea în deficiență a parohului Sinesie Șerbăn, în baza încuviințării venerabilului Consiliu eparh. ort. rom. din Arad, Nr. 6540/930, prin acestea se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Venitele stolare legale dela botezuri, cununii, înmormântări.

2. Birul parohial 15 litre cucuruz sfărmit dela fire. are număr de casă, atât din matră cât și din filie, total dela 140 nr.

3. Casă parohială nu este, alesul are să se îngrijească pe spesele sale de locuință.

4. Întregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere. Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze cererile lor de concurs, ajustate în regulă și adresate Consiliului par. din Iuonești-Termure, în termenul de sus. pe calea oficiului protopopesc din Halmagiu. Cei din altă eparhie vor avea să adnezeze și învoarea P. S. Episcop eparh. din Arad, pe lângă literile de dimisionare.

Alesul va solvi toate dările publice după venitele sale preoțești și e obligat să catehizeze la școala primară din matră ori filie, fără altă remunerație.

Dat din ședința Consiliului par. din Iuonești-Termure, ținută la 11 Ianuarie 1931.

Ioan Mizeș adm. par.
președ.

Gheorghe Sbârcea
notarul cons. par.

În înțelegere cu: Cornel Lazar protopop.

1-3

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA